

ТЕМА 1. ОСНАЩЕННЯ ГОТЕЛЬНОГО НОМЕРУ ПОБУТОВИМИ ПРИЛАДАМИ, АУДІО- ТА ВІДЕОТЕХНІКОЮ

Призначення та принцип дії електричних побутових приладів, їхня класифікація та номенклатура.

Фени: класифікація та характеристика. Правила експлуатації та техніки безпеки під час користування феном.

Якісні, функціональні та споживчі характеристики прасок. Правила експлуатації.

Основні технічні характеристики побутових чайників. Правила експлуатації та правила безпеки під час їхнього використання.

Вимоги, що висуваються до аудіо- та відеотехніки, яка встановлюється в житлових приміщеннях готелів: класифікація, принцип дії, правила експлуатації та техніки безпеки.

Порівняльна характеристика телевізорів за розміром екрана, системами проєкційних трубок, дизайном.

Основні технічні характеристики DVD-програвачів: переваги й недоліки.

Засоби внутрішнього зв'язку (у т. ч. внутрішнього зв'язку) на підприємствах готельного господарства. Радіофікація й телебачення.

Електричні побутові прилади. Побутові прилади, або побутова техніка – це техніка, що використовується в побуті. Вона покликана полегшити домашню роботу зі створення комфорту в повсякденному житті людини.

Побутова техніка класифікується за значимістю (потрібна, бажана, можна обійтися), за розміром (мала побутова техніка і велика побутова техніка), цільовим призначенням тощо.

Номенклатура. До побутової техніки відносять наступні групи приладів:

- вимірювальні прилади (ваги, кантар, годинник, таймер, будильник, термометри (медичні, кімнатні, зовнішнього повітря), барометр, медичний манометр, тахометр);

- обчислювальна техніка (калькулятор, персональний комп'ютер);

- приготування їжі, збереження продуктів (холодильник, морозильник, винна шафа) та механічна обробка продуктів (міксер, блендер, м'ясорубка, кухонний комбайн, хліборізка), термічна обробка (газова плита, електрична плита, індукційна плита, духовка газова або електрична), мікрохвильова піч, хлібопічка, рисоварка (мультиваріння), гриль, вафельниця, млинниця, морозивниця, пароварка, ростер, тостер, фритюрниця, яйцеварка, аерогриль, йогуртниця, електрокип'ятильник, кофемолка, кавоварка, електричний чайник, поттер, соковитискач);

- прилади для догляду за одягом (пральна машина, сушарка, прасувальна машина, прасувальний каток, прасувальна дошка, праска, швацька машинка);

- прилади для прибирання у приміщеннях (пилосос, миючий пилосос);

- інша техніка, яку відносять до побутової: вентилятор, диспозер, радіатор опалювання, кондиціонер, іонізатор повітря, пароочисник, посудомийна машина, кухонний витяг, електроводонагрівач, освітлювальна техніка, побутовий електроінструмент, гаражні ворота з електроприводом;

- електроніка для розваг: сучасна (DVD-програвач, домашній кінотеатр, музичний центр, плеєр побутовий, еквалайзер побутовий, підсилювач, акустичні системи, цифровий фотоапарат, цифрова відеокамера, ігрова приставка, принтер) та застаріла, що використовуються як допоміжна або для оформлення інтер'єрів (магнітофон, відеоманітофон, електрофон, електропрогравач);

- зв'язок і мовлення (телевізор, плазмова панель, проектор, мовний радіоприймач, абонентський гучномовець, телефонні апарати – стаціонарний, радіотелефон, мобільний телефон, пейджер);

- для догляду за зовнішністю і здоров'ям (фен, епілятор, щипці, електробігуді, масажер, інгалятор, електробритва);

- побутова техніка, що зовсім вийшла із увжитку: грамофон, патефон, самовар (вугільний), примус, керований газ, газова лампа, любительська кінокамера, побутовий кінопроектор, діапроектор, фільмоскоп, чорно-білий телевізор.

Готельні номери оснащують наступними побутовими приладами: аудіо - та відеотехніка, фени, праски, чайники та ін.

Фени. Фен для волосся – це електроприлад, який видає спрямований потік розігрітого повітря. Важливою особливістю фена є його можливість подавати тепло в точно зазначене місце. Фен застосовується для сушки, укладання, надання об'єму волосся.

Вентилятор фена може втягувати повітря крізь один із зрізів своєї труби, потім потік повітря, проходячи крізь електронагрівач, розігрівається й виходить із труби через зріз навпроти. На зрізі на виході труби фена для волосся можуть стояти різноманітні насадки, які змінюють конфігурацію потоку повітря. Зріз на вході здебільшо прикритий ґратами для того, щоб уникнути потрапляння всередину самого корпусу фена для волосся різних предметів, приміром, пальців або ж волосся.

Усі фени характеризують за потужністю, швидкістю й температурним режимом.

Головною технічною характеристикою є потужність, від якої залежить швидкість потоку повітря до волосся. Вона коливається від 200 Вт до 2100 Вт (залежно від особливостей і призначення моделі). Чим вища потужність фена, тим швидше він сушить. Щоб висушити коротке волосся (швидко), вистачить фена з потужністю в межах від 400 до 800 Вт; для довгого волосся (а також для роботи в перукарні при готелі) бажано використовувати фен із потужністю від 1500 до 2200 Вт.

Фени для укладання (стайлери) зазвичай використовуються не стільки для сушки, скільки для формування зачіски, тому їхня потужність може бути невисокою (їх також бажано використовувати в перукарнях при готелях, готельних номерах). Окремі види фенів для волосся дають можливість регулювати швидкість і температуру потоку повітря на виході.

Кількість швидкостей і кількість температурних режимів дозволяє більше впливати на комбінацію сушки волосся і формування зачіски, що особливо важливо, якщо одним феном доводиться користуватися кільком

людям із різним типом волосся, наприклад, у готельному номері. Швидкість повітряного потоку в таких фенах і температура можуть регулюватися як незалежно одне від одного, так і мати залежність, коли кожному температурному режиму відповідатиме певна швидкість.

Фени можна класифікувати за низкою ознак: залежно від призначення, насадки для обробки волосся, та форми виконання.

Так, залежно від призначення усі фени класифікують таким чином:

1. Побутові фени для волосся – застосовують у побуті, їх характеризують за компактністю, економією енергії, ціною й привабливим дизайном.

2. Напівпрофесійні фени для волосся – частіше застосовуються в побуті, ніж у професійних перукарнях. Від побутових фенів відрізняються великою кількістю насадок, більш високою якістю матеріалу і довговічністю.

3. Професійні фени для волосся – використовують у салонах краси, а також у різних перукарнях. Оптимальна потужність професійних фенів – від 1800 до 2200 Вт, а для укладання – від 1600 Вт. Їх відрізняє ціна та великі розміри.

4. Промислові фени – застосовують на виробництві й у різних ремонтних майстернях. Основними відмінностями таких фенів є висока температура і просто величезна потужність.

5. Фени-електричні сушарки для рук – ризначені для встановлення в місцях громадського користування, туалетах, убиральнях тощо і забезпечують належний рівень особистої гігієни.

Залежно від форми насадки фени можна класифікувати наступним чином:

1. Фени з однією насадкою – фени-концентратори. Фени-концентратори використовуються для укладки волосся. Концентратор дозволяє звузити повітряний потік, щоб обробити кожне пасмо окремо. Широкі насадки набагато кращі, оскільки вони працюють у більш ощадливо режимі, розсіюючи повітря на велику площу. Фени з вузькою щільною насадкою концентрують повітря в одній точці, що несприятливо як для волосся, так і для шкіри голови. Оптимальна ширина повітряного отвору – не більше 1 см;

2. Фени з насадкою-дифузором. Дифузори призначені для того, щоб розсіювати потік повітря. Він просушує усе волосся одразу, а не одне конкретне пасмо. Зробити укладку, локони, а також збільшити об'єм зачіски наврядчи вдасться, однак, такий фен м'якше впливає на волосся. Фен-дифузор хороший для волосся після хімічної завивки, чутливого до гарячого повітря. Насадки дифузорів бувають різних видів: класичні, активні, для хвилястого волосся.

3. Фени-стайлери. Стайлери – фени з насадкою-щіткою. Такі фени дозволяють швидко зробити укладку, створити об'єм і кучері, надати волоссю пишноти. За допомогою спеціальних насадок можна завити дрібні кучері або, навпаки, розплутати й випрямити в'юнке волосся. Випускають бездротові стайлери з акумуляторами, які зручні для перенесення.

Залежно від форми можуть бути наступних видів:

1. Фени-циліндри – це фен для волосся, виконаний у вигляді відрізка труби-циліндра, усередині якого є електронагрівач і вентилятор.

2. Фени-пістолети. Відрізняються від фенів циліндрів наявністю

пістолетного руків'я.

3. Настінні фени. Настінні фени можуть мати різне призначення.

3.1 Настінні фени для сушки волосся (т. з. „слоник”). Фен виконаний у вигляді прямокутного корпусу з гофрованим шлангом, через який подається нагріте повітря. Цей тип фенів найбільш прийнятний для установки в готельних підприємствах і в басейнах, що пояснюється декількома причинами:

а) корпус фена міцно кріпиться до тінної панелі, і його неможливо вкрасти без спеціальних інструментів або пошкодити, що часто відбувається з фенами-циліндрами та фенами - пістолетами;

б) місце забору повітря не контактує з волоссям, яке може потрапити на двигун або нагрівачі фена, що позитивно позначається на довговічності фена;

в) виключається контакт фена з водою або мокрим волоссям, що виключає ураження струмом людини, яка сушить волосся.

3.2 Настінні фени-електросушарки для рук (т. з. електрорушники, фени, сушарки). Зазвичай кріпляться на стінній панелі, мають автоматичне виключення (за рахунок фотоелементів), що дозволяє економити електроенергію, мають захист від крадіжок і антивандальне виконання, виготовляються з високоякісних і міцних матеріалів.

Слід також назвати і додаткові функції, які мають фени. Це можуть бути: знімний повітряний фільтр (дозволяє довше зберегти фен у робочому стані), фрикційні накладки, датчик контролю вологості (завдяки йому відповідно до ступеню висихання волосся швидкість повітряного потоку автоматично знижуватиметься до оптимальних значень) або такі нововведення, як сенсорна система автоматичного відключення і вбудована озонна лампа.

Праски. Праска (електропраска) – елемент побутової техніки, прилад для прасування білизни, для прасування складок на одязі. Процес розгладжування називають прасуванням. Принцип дії праски полягає в тому, що одяг нагрівається у визначеному місці й розгладжується під тиском самої праски.

Із точки зору електротехніки їхній принцип ґрунтується на виділенні теплової енергії при проходженні електричного струму через резистивний нагрівальний елемент (найперші електричні праски використовували в якості нагрівального елемента електричної дуги). Зазвичай, конструкція праски передбачає наближеність нагрівального елемента якомога ближче до подошви і наявність ручки з термоізоляційного матеріалу для запобігання опікам.

У сучасних електричних прасках є невеликий резервуар для води, вода використовується для утворення пари, прасування, що дозволяє підвищити ефективність. Регулювати кількість пару допомагає клапан пару (голка), яка також зменшує утворення накипу в нагрівальному елементі праски.

Ранні моделі електричних прасок не мали регулювання температури, нагрівальний елемент у них був уключений у мережу постійно. Необхідно було відстежувати момент, коли подошва праски достатньо нагріється, і відключати його від мережі.

У сучасних подошвах зазвичай використовується термостат на основі біметалічної пластини, який дозволяє приблизно задавати необхідну температуру. Шкала регулятора часто розмічена символами. Також замість

біметалу у прасках використовується електронний датчик температури, й управління відбувається за допомогою електронної плати, яка також відстежує положення праски і відключає нагрів у разі перевищення встановленого тимчасового інтервалу.

Це забезпечує пожежобезпеку приміщення де використовується прилад. Також у прасках використовують спеціальну насадку для делікатних тканин яка дозволяє прасувати такі тканини, як шовк, синтетику тощо.

Праски відрізняються за розміром, потужністю та кількістю функцій, що вони виконують.

Електропраски за розмірами класифікуються на дві групи: нормального виконання та малогабаритного.

До прасок нормального виконання належать такі типи:

- ПТ (рос. УТ) – із терморегулятором;
- ПТП (рос. УТП) – із терморегулятором і паровим зволожувачем;
- ПТПР (рос. УТПР) – із терморегулятором, паровим зволожувачем і розприскувачем води.

Площа підошви цих прасок складає 170–190 см², маса виробів із алюмінієвою підошвою – 1–2 кг, із чавунною – не більше 2,5 кг, із металокерамічною – 1,2–1,5 кг. Потужність прасок ПТП і ПТПР така ж, як у прасок типу ПТ, маса не більше 2 кг ПТМ мають потужність – 0,4 і 0,25 кВт.

Малогабаритні праски з терморегулятором (ПТМ) мають масу не більше 0,8 кг, площа підошви – 90–120 см².

Праски типу ПТ представлені шістьма типорозмірами, що різняться за потужністю (1 кВт на 220 В; 0,75 кВт на 127 і 220 В) і масою (1,2; 1,6; 2,5 кг). Праски інших типів представлені двома типорозмірами.

Чайники. Чайники (електричні чайники) – прилади для нагрівання питної води, що працюють на електриці. Більшість сучасних електрочайників виготовляються з пластмаси, що дозволяє уникнути опіків при дотику до закипілого чайника, а також допомагає довше утримувати високу температуру води в ньому порівняно з чайниками з металу. Крім того, вони мають автоматичний вимикач на основі біметалічної пластини, прозоре віконце для контролю рівня води (не в усіх моделях) і контактну підставку, що дозволяє легко і швидко відключити чайник від живлячого дроту.

Усі електрочайники можна поділити на три види:

- 1) електрочайники з відкритим нагрівальним елементом;
- 2) електрочайники із закритим нагрівальним елементом;
- 3) чайники-термоси (термопоти).

Електрочайники з відкритим нагрівальним елементом уже становлять старий тип чайників і практично не використовуються. Вони мають роз'єм збоку. Нагрівальним елементом таких електричних чайників є спіраль. Її можна легко побачити, трохи відкривши кришку чайника. Спіраль може бути виготовлена з нержавіючої сталі або ж хромованою. Інші фірми випускають чайники з „позолоченим” нагрівальним елементом (укривають нагрівальний елемент шаром нітриду титану).

У чайниках із відкритим нагрівальним елементом (найбільш

розповсюджений тип чайників) вода закипає повільніше, ніж у моделях із закритим нагрівальним елементом. У них не можна накип'ятити склянку води, а треба значно більше, а це не завжди потрібно. Складно відмити спіраль від накипу. Електричні чайники із закритим нагрівальним елементом, однак, працюють значно тихіше.

Електрочайники із закритим нагрівальним елементом мають роз'єм у центрі підставки. Як наслідок можна встановлювати чайник на підставку з будь-якого боку, повертати його як завгодно. Не треба стежити, щоб електрочайник точно потрапив у роз'єм, адже по-іншому ви його і не встановите. Нагрівальний елемент таких електричних чайників зроблений із нержавіючої сталі. При відкритті кришки ви не побачите нагрівальний елемент, оскільки він схований під тонкою металевою пластиною.

Як наслідок він не контактує з водою, що дозволяє подовжити термін його служби. Крім того, швидкість кипіння води в цьому чайнику не змінюється з часом. Та й мити плоску пластину значно простіше, ніж спіраль. Але електрочайники із закритим нагрівальним елементом створюють значний шум при закипанні води.

Чайники-термоси (термопоти). Такі чайники виготовляють у Японії фірми Panasonic і Zojirushi. Зустрічається ще модель Siemens. Ці чайники, як і чайники із закритим нагрівальним елементом, мають центральний роз'єм, за допомогою якого ви зможете легко обертати термоси на підставці. Корпуси чайників-термосів виготовляються з термостійкого матеріалу, який утримує тепло, а сам корпус залишається холодним.

Якщо включити такий чайник у мережу, то після кипіння температура води підтримується на певному рівні (95–98 градусів) до відключення чайника з мережі. А час кип'ятіння води в чайнику-термосі – 4 хвилини. За цей час гинуть усі шкідливі бактерії, а вода очищується від хлору. Така вода використовується не лише для приготування чаю, але й локшини, дитячого харчування, супів.

Місткість таких чайників – 3 літри, а потужність – 770–870 Вт при кип'ятінні і 48 Вт у режимі підтримки води в гарячому стані. Тому закипає вода в чайнику-термосі 15–20 хвилин. За необхідності воду до кипіння знову можна довести за одну хвилину. Тому термопоти дуже економічні, особливо при підтримці високої температури води.

Останніми роками у продажі з'явилися енергозберігаючі чайники, що швидко кип'ятять лише одну чашку води, а не весь налитий об'єм. Такі чайники дозволяють за відповідних умов використання заощадити до 65 % електроенергії і до 90 % часу у порівняно з чайниками попереднього покоління. Також їх оснащують фільтрами води.

Телевізор. Телевізор - електронний пристрій для прийому та відображення телепередач, а також зображення і звуку від засобів відео-відтворення, що передаються бездротовими каналами або по кабелю (у тому числі телепередач або сигналів від засобів відтворення відеосигналу, наприклад, відео - та DVD-програвачів).

За способом відображення інформації телевізори, що використовують у готельному господарстві, можна поділити на наступні види: кінескопі,

рідкокристалічні, плазмові, лазерні, проекційні, світлодіодні.

Кінескопний телевізор пішов від терміну кінескоп. Кінескоп (від давньо грец. кінес – „рухаю ” і „скопос ” – „дивлюся ”) – електронно-променевиий прилад, що перетворює електричні сигнали на світлові. Широко застосовується в телевізорах, до 1990-х років використовувалися телевізори виключно на основі кінескопа, але й сьогодні цей тип телевізорів залишається найбільш розповсюдженим у світі.

Рідкокристалічний телевізор (РК-дисплей, англ. Liquid crystal display, LCD) – плоский дисплей на основі рідких кристалів, а також монітор на основі такого дисплея.

Дисплей на рідких кристалах використовується для відображення графічної інформації в комп'ютерних моніторах (також ноутбуках), телевізорах, телефонах, цифрових фотоапаратах, електронних книгах, навігаторах, електронних перекладачах, калькуляторах, годинниках і т.д., а також у багатьох інших електронних пристроях.

Найважливіші характеристики РК-телевізорів:

- тип матриці – технологія, за якою виготовлений РК-дисплей;
- роздільна здатність (рос. разрешение) – горизонтальний і вертикальний розміри, виражені в пікселях;
- розмір точки (розмір пікселя) – відстань між центрами сусідніх пікселів. Безпосередньо пов'язаний із фізичною роздільною здатністю;
- співвідношення боків екрана (пропорційний формат) – відношення ширини до висоти (5:4, 4:3, 3:2 (15÷10), 8:5(16÷10), 5:3 (15÷9), 16:9 та ін.)
- видима діагональ – розмір самої панелі, що вимірюється за діагоналлю. Площа дисплея залежить також від формату: екран із форматом 4:3 має більшу площу, ніж з форматом 16:9 при однаковій діагоналі;
- контрастність – відношення яскравості найсвітлішої й найтемнішої точок за задані яскравості підсвічування. У деяких моніторах використовується адаптивний рівень підсвічування з використанням додаткових ламп, наведена для них цифра контрастності (так звана динамічна) не належить до статичного зображення.
- яскравість – кількість світла, що випромінюється дисплеєм, зазвичай вимірюється в канделах на квадратний метр.
- кут огляду – кут, за яким падіння контрасту сягає заданого рівня, для різних типів матриць і різними виробниками обчислюється по-різному, і часто не підлягає порівнянню. Деякі виробники зазначають у технічних параметрах своїх такі моніторів кути огляду: CR 5 : 1 – 176°/176°, CR 10 : 1 – 170°/160°. Аббревіатура CR (contrast ratio) означає рівень контрастності за зазначених кутах огляду відносно перпендикуляра до екрана. При кутах огляду 170°/160° контрастність у центрі екрана знижується до значення, не нижче ніж 10:1, при кутах огляду 176°/176° – не нижче чим до значення 5:1.

Телевізор із плазмовим екраном. Газорозрядний екран (також широко застосовується англійська калька „плазмова панель ”) – спосіб відображення інформації, монітор, що базується на явищі світінні люмінофора під впливом

ультрафіолетових променів, що виникають при електричному розряді в іонізованому газі, інакше кажучи, в плазмі.

Лазерний телевізор – телевізор, створений на основі технології кольорових лазерів. Перша у світі модель комерційного лазерного телевізора, Mitsubishi LaserVue L65 - A90, надійшла в продаж 28 жовтня 2008 року.

Термін служби лазерів практично необмежений, пікселі лазерних дисплеїв не схильні до деградації або вигорання.

Лазерний телевізор має відносно велику товщину, але приблизно в 4–5 разів менше споживання енергії порівняно з LCD і плазмовими телевізорами порівнянних розмірів екрана.

Телевізор проєкційний – телевізор, зображення на якому виводиться на просвітному (для проєкційних ТВ) або відбиваючому (для проєкторів) екрані, граничний розмір якого для проєкційних ТВ складає близько 110 дюймів (2,5–2,82 м і менше), і до декількох метрів (і більше) – для проєкторів.

Телевізор із світлодіодним екраном (LED screen, LED display) – спосіб відображення та передачі візуальної інформації, за якого кожною точкою, пікселем (pix) є напівпровідниковий світлодіод. Аббревіатура LED означає „світлодіод” (англ. Light Emitting Diode).

Під час використання телевізорів велике значення має діагональ екрана. Так розмір екрана телевізора прийнято визначати за величиною діагоналі кінескопа. Діагональ кінескопів вимірюється в дюймах (") або в сантиметрах. Теоретично 1" = 2,54 см, але зазвичай ця цифра округлюється. Оптимальні розміри екрана за діагоналлю можна визначити за формулою:

$$D = L / K \quad (1.1)$$

де D – розмір екрану по діагоналі;

L – відстань між глядачем і екраном;

K – коефіцієнт, що має значення від 3 до 6.

Для визначення безпечної відстані перегляду телевізора можна орієнтуватися на правило 5-ти діагоналей, тобто телевізор можна дивитися з відстані, яка дорівнює величині діагоналі телевізора, помножені на п'ять.

DVD-програвач. DVD-програвач – прилад, що має два складники:

- фізичний складовник – автономний пристрій, що містить оптичну повідню для зчитування інформації з оптичного диска;

- програмний складовник – мікропрограма, призначена для відтворення (програвання) DVD-диска, зазвичай DVD-video, а також, програма на комп'ютері, призначена для використання оптичної повідня у складі комп'ютера.

Існує велика кількість пристроїв, що дозволяють відтворювати DVD-диски різного змісту та формату. До основних належать:

- комп'ютер або ноутбук із вбудованою DVD-повіднею;
- переносні DVD-програвачі із вбудованим відео-екраном (відео-монітором);
- у тому числі, автомобільні DVD-плеєри;
- переносні DVD-програвачі без вбудованого відео-екрана;
- сучасні ігрові консолі з DVD-повіднею;
- стаціонарні DVD-програвачі;

- різні гібриди стаціонарних програвачів із жорстким диском, VHS-рекордером (відеомагнітофоном) або CD-програвачем;

DVD-рекордери (DVD-пристрій, що не лише відтворює, але й записує DVD-диски).

Стаціонарні програвачі призначені для використання у складі домашнього кінотеатру або безпосередньо з телевізором. Низка моделей додатково пропонує можливість відтворення інших форматів: MP3, Audio, CD, VCD, SVCD, JPEG, DVD та відео-файлів у форматі MPEG-4, записаних на DVD-диску, а також виконання караоке.

Також сучасні моделі мають убудований USB-роз'єм призначений для відтворення відео і аудіо файлів різних форматів з флеш-накопичувачів, тим самим перетворюючи DVD-програвач для використання іншого (не DVD) носія.

Радіофікація, телебачення, внутрішній зв'язок (у т. ч. унутрішній зв'язок).

Радіосистема. Усі номери в готелі обов'язково оснащують радіоприймачами. У невеликих готельних підприємствах – це одноканальний приймач, підключений до радіомережі. Крупні готелі та комплекси мають власний радіовузел, який транслює повідомлення, радіопрограми або музику. Крім того, радіовузел працює як система сповіщення – передає інформацію виключно для персоналу або для всіх людей, які перебувають в готелі. Як оснащення радіовузла, використовують комп'ютери, підсилювачі, ресивери радіо - та відеосигналу (у т. ч. з супутника), мікрофони, пристрої, які відтворюють звук із різних носіїв інформації (магнітофони, програвачі вінілових платівок).

Телевізійна система. Залежно від призначення згадану систему можна класифікувати таким чином: відео-спостереження; охорона; інформаційна; гостьова, підприємств харчування; конференц-залів.

Сьогодні в більшості готелів (незалежно від їхньої категорії) у всіх номерах установлюють телевізори. Проте, у готелях категорії „одна ” і „дві зірки ” можуть установлювати телевізори тільки на прохання гостя, а в готелях категорії „три зірки ” і вище – наявність телевізорів обов'язкова. У готелях категорії „чотири ” і „п'ять зірок ” прийом програм світових телекомпаній є обов'язковим для чого використовуються систему супутникового телебачення, а телевізор мусить мати дистанційне управління.

Телефонна мережа. Телефонна мережа є системою, що складається з бази, до якої підключаються лінії від міської АТС, і однієї або декількох дротових слухавок. Використовують також і бездротові слухавки, які можуть переговорюватися як між собою, так і дзвонити за зовнішніми лініями. Працюють на різних частотах. Раніше випускалися тільки аналогові апарати з частотою в декілька десятків мегагерц. Ці апарати зазнавали перешкод, іноді у своїй трубці можна було чути розмови по такому ж телефону з сусідньої квартири. Такі телефони оснащувалися переважно однією слухавкою.

Потім поширилися телефони з частотою, що несла 900 МГц, і цифровим кодуванням сигналу. У цих приладах якість звуку краща, збільшена дальність надійної роботи, і виключене випадкове підслуховування вашої розмови сусідами. Наступним кроком були телефони з частотою, що несла 2.4 ГГц. Ці апарати виготовляли з декількома трубками,

збільшивши дальність зв'язку і якість звуку. Зараз у продажу з'явилися телефони з частотою 5.8 ГГц, що мають дальність зв'язку достатню, щоб працювати в межах кварталу з гарною якістю звуку. Ці телефони часто дозволяють підключати декілька слухавками і зазвичай можуть працювати без взаємних перешкод у номерах, обладнаних іншими бездротовим пристроями (наприклад, із бездротовим Інтернетом).

Останнім часом набули поширення бездротові телефони DECT і ISDN.

DECT – система, що складається з бази, до якої підключають лінії від міської АТС, й однієї або декількох бездротових слухавок, за допомогою яких абоненти можуть переговорюватися як між собою, так і телефонувати за зовнішніми лініями. Працює на частотах 1880–1900 МГц, радіус дії – приблизно 50–300 метрів.

ISDN – система, покликана підвищити якість телефонного зв'язку і дозволити під час розмови одночасно передавати дані через одну телефонну лінію. Є (у інтерфейсі BRI) з двома логічними каналами передачі даних по 64 кбіта на секунду, які можна використовувати як для розмови, так і для передачі даних за вибором, а також канал сигналізації 16 кбіт, за яким передають службову інформацію. Якщо використовувати обидва канали для передачі даних, швидкість складе 128 кбіт на секунду або приблизно в 3 рази більше швидкості звичайного модему.

Повсюдни, як засоби особистого зв'язку використовують стільникові (мобільні) телефони. Мобільний зв'язок – це система радіозв'язку, спрямована на те, щоб забезпечити користувача зв'язком у будь-якому місці. Складають систему велика кількість стільникових телефонів і базових станцій, пов'язані між собою центральними комутаторами. Стільниковий телефон при включенні реєструють на найближчій базовій станції і, якщо на його номер дзвонять, центральний комутатор знаходить телефон і передає на нього виклик через найближчу базову станцію. Під час руху містом стільниковий телефон передається з однієї базової станції на іншу без втрати зв'язку, навіть якщо йде розмова (функція Handover). Базові станції називають вежами стільникового зв'язку (існують мікровежі з радіусом дії 60–100 метрів, середні – 100–2000 метрів і макровежі – 2000–10000 метрів). За таким же принципом працює транкінговий зв'язок. Виділяють аналогові, наприклад, на базі Mpt1327 і цифрові (наприклад, TETRA-системи транкінгового радіозв'язку).

Поширена IP-телефонія – технологія, спрямована на те, щоб передавати голос, а іноді й відео, оцифрований і стиснений за допомогою цифрових методів через мережі, які побудовані на IP-технологіях (наприклад, через Інтернет). Дозволяє значно здешевіти розмови на великі відстані. Серед недоліків – проблема затримки сигналу, пов'язана з особливостями IP-технології. Починаючи з 2005 року використання спеціалізованих програм (наприклад, Skype) зробило IP-телефонію практично безкоштовною.

Комп'ютерна мережа. Найголовніше – це вихід у готельну мережу: резервування номерів і бронювання квитків. Крім того, сюди входить забезпечення роботи служби розміщення, бухгалтерії, бізнес-центрів і номерів для зв'язку з Інтернетом, архівація даних. Для забезпечення

стабільної роботи локальної мережі готелю необхідний сервер, який можна розташувати в радіовузлі або окремому приміщенні.

Комп'ютерні мережі використовуються і для здійснення аудіо - та відео-зв'язку (наприклад, із використанням IP-технології через програму Skype).

Пневматична пошта, або пневмопошта (від грецьк. пневматикос – повітря) – система переміщення штучних вантажів під дією стисненого або, навпаки, розрідженого повітря. Закриті пасивні капсули (контейнери) переміщуються за системою трубопроводів, переносючи всередині себе неважкі вантажі, документи.

Система пневмопошти використовується для внутрішнього зв'язку на великих готельних підприємства й аналогічних засобах розміщення й дозволяє:

- гарантувати надійність і безпеку пересилки платіжних документів (і в разі необхідності – грошей);
- оптимізувати роботу співробітників за рахунок більш оперативної пересилки документів;
- забезпечити сучасний рівень обслуговування клієнтів;
- створити комфортніші умови при обслуговуванні клієнтів;
- поліпшити умови праці персоналу.

Контрольні питання

1. Призначення електричних побутових приладів (фени, праски, чайники, аудіо - та відеотехніка для житлових приміщень готелів, засоби внутрішнього зв'язку, радіофікація та телебачення).
2. Принцип дії електричних побутових приладів.
3. Класифікація електричних побутових приладів.
4. Номенклатура електричних побутових приладів.
5. Правила користування та безпеки електричних побутових приладів.

ТЕМА 2. УСТАТКУВАННЯ ДЛЯ КЛІНІНГА

Використання клінінгових технологій у закладах готельного господарства. Класифікація устаткування для професійного прибирання.

Сміттєвід на підприємствах готельного господарства. Класифікація й обладнання сміттєводу, його експлуатація.

Пилоприбирання. Обладнання систем центрального пило прибирання. Побутові і професійні пилососи.

Клінінг і клінінгові технології в готельному господарстві. Клінінг – (англ. clean – чистота, чистий, чистити) – спеціальна дія з прибирання приміщень і підтримки чистоти. Прибирання в закладах готельно-ресторанного господарства можна поділити на види за різними критеріями:

- 1) за механізацією: ручне й механізоване;
- 2) за використанням води: сухе й вологе (з застосуванням дезинфікуючих засобів і без використання дезинфікуючих засобів);
- 3) за місцем: прибирання приміщень, житлових приміщень, приміщень громадського призначення, приміщень промислового (технічного) призначення, зовнішніх територій, прибудинкових територій, вулиць, доріг,